

Merkblatt: Das Wichtigste zum Arbeitsrecht in Deutschland

1. Wichtige arbeitsrechtliche Begriffe

Deutsch	Englisch	Arabisch	Persisch
Arbeitnehmer	employee	العامل / الموظف	کارگر / کارمند
Arbeitgeber	employer	صاحب / رب العمل العمل	کار فرما
Arbeitsvertrag	contract of employment	عقد العمل	قرارداد کاری
Brutto	gross salary	الإجمالي	حقوق ناخالص (با مالیات)
Netto	net salary	الصافي	حقوق خالص (بدون مالیات)
Urlaub	paid leave	إجازة	مرخصی
Kündigung	termination of employment	إلغاء / إنهاء	فسخ قرارداد
Gewerkschaften	Trade unions	النقابات	اتحادیه کارگرها کارمندها
Tarifvertrag	collective labour agreement	عقود عقد حسب التعريف	تعرفه قرارداد (بین کارفرما و اتحادیه کارمندها/ کارگرها در باره شرایط کار و حقوق)
Arbeitgeberverband	employers' association	اتحاد أرباب العمل اصحاب العمل	نجم کارفرمایان
Steuer	tax	ضريبة	مالیات / مالیات
Gehaltsabrechnung	wage statement	كشف بيان الراتب	فیش حقوقی

2. Arbeitsvertrag

- Unbefristete Arbeitsverträge können auch **mündlich** abgeschlossen werden, besser aber direkt schriftlich abschließen.
- Befristete Verträge müssen **schriftlich** abgeschlossen werden.
- Nach spätestens **einem Monat** muss jeder Arbeitnehmer einen schriftlichen Arbeitsvertrag bekommen. **§2 NachwG**
- Ein Arbeitsvertrag muss folgende Informationen enthalten: Name und Adresse des Arbeitgebers und des Arbeitnehmers; Zeitraum des Arbeitsverhältnisses; Arbeitsort; Beschreibung der Arbeit; Gehalt; Arbeitszeit; Urlaubszeit; Kündigungsfristen; (Hinweis auf Tarifvertrag) **§2 NachwG**
- Praktikumsverträge müssen **vor Beginn** des Praktikums unterschrieben werden. **§2 NachwG**

3. Arbeitszeit

- Beschäftigte müssen im Wesentlichen die Arbeit ausführen, die im Arbeitsvertrag steht. **§611 BGB** Dies gilt nicht für die Zeitarbeit.

**Arbeit und
Leben**
SACHSEN

Faire Integration Sachsen
Beratungsstelle Leipzig

Torgauer Platz 3
Aufgang B
04315 Leipzig
Tel.: 0371 71005 51
Email: faire-integration@
arbeitundleben.eu

oder Beratungsstelle im



Georg-Schumann-Str.173
04159 Leipzig
Tel.: 0341 580 882 020

Ansprechperson:

Nadine Mühlenberg
muehlenberg@arbeitundleben.eu

www.arbeitundleben.eu

Das Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung“ zielt auf nachhaltige Verbesserung der Arbeitsmarktintegration von Erwachsenen mit Migrationshintergrund ab.

- Bei 5 Arbeitstagen können Sie bis zu 40 Stunden (Vollzeit) arbeiten. Bis 6 Arbeitstagen können Sie bis zu 48 Stunden (Vollzeit) arbeiten. Pro Tag ist das eine Arbeitszeit von 8 Stunden. **§3 ArbZG**
- Manchmal muss man mehr als 8 Stunden am Tag arbeiten. Das nennt man Überstunden.
- Für Überstunden müssen Sie Geld oder Freizeit bekommen.

4. Bezahlung

- Jeder Beschäftigte bekommt **ab 01.07.2022 mindestens €10,45 (ab 01.10.2022 mindestens €12,00)** brutto pro Arbeitsstunde gezahlt. **§1 MiLoG** Ein Tarifvertrag kann einen anderen Mindestlohn vorsehen
- Bei „Arbeit auf Abruf“ müssen 20 Stunden pro Woche bezahlt werden, auch wenn kein Einsatz erfolgte. **§12 TzBfG**
- Das Gehalt muss spätestens **am ersten Tag des Folgemonats** gezahlt werden. **§614 BGB** Ausnahmen durch Tarifverträge sind möglich.
- Sie haben das Recht auf eine **Gehaltsabrechnung**. **§108 GewO**
- Bei Zeitarbeit müssen Beschäftigte nach 9 Monaten ohne Unterbrechung im gleichen Unternehmen das gleiche Gehalt wie alle anderen (vergleichbaren) Arbeiter des Einsatzunternehmens bekommen (Equal Pay). **§8 AÜG**
- Wenn Sie weniger als €1.330,16 netto (ab 01.07.2022) verdienen, darf vom Nettogehalt nichts abgezogen werden (zum Beispiel für Arbeitskleidung oder Unterkunft). **§850 ZPO**
- Formel zur Berechnung des Stundenlohns:

$$\text{Stundenlohn} = \frac{\text{Monatliches Bruttogehalt}}{\text{Wochenstunden} \times 4,33}$$

5. Kündigung

- Jede Kündigung muss **schriftlich** sein. Mündliche Kündigungen sind nicht wirksam. **§568 BGB**
- In der Probezeit (bis max. 6 Monate) gibt es eine **kurze Kündigungsfrist** von 2 Wochen. **§622 BGB**
- Nach der Probezeit gilt eine gesetzliche **Kündigungsfrist von 4 Wochen**. **§622 BGB**
- Man kann zum 15. oder zum Monatsende kündigen/gekündigt werden. **§622 BGB**
- Nach der Kündigungsfrist müssen Sie nicht mehr zur Arbeit gehen.
- Achtung: Im **Tarifvertrag** können andere Kündigungsfristen stehen!

6. Urlaub

- Jeder Arbeitnehmer hat mindestens **4 Wochen Urlaub** im Jahr, also 20 Tage bei einer 5-Tage-Woche, 24 Tage bei einer 6-Tage-Woche. **§3 BUrlG**
- Der Urlaub von 2022 muss 2022 genommen werden. **§7 BUrlG**
- Wenn Sie im Urlaub krank werden, können Sie den Urlaub später nachholen. Dazu müssen Sie den Krankenschein im Unternehmen einreichen. **§9 BUrlG**

7. Praktikum

- Wenn ein Praktikum länger als 3 Monate dauert, muss mindestens **der geltende brutto Mindestlohn** pro Arbeitsstunde bezahlt werden. Dies gilt nicht für die Einstiegsqualifizierung (EQ). **§22 MiLoG**

Найважливіша інформація про трудове законодавство Німеччини

Deutsch	Englisch	Ukrainisch
Arbeitnehmer	employee	працівник
Arbeitgeber	employer	роботодавець
Arbeitsvertrag	contract of employment	трудова угода
Brutto	gross salary	брутто
Netto	net salary	нетто
Urlaub	paid leave	відпустка
Kündigung	termination of employment	звільнення
Gewerkschaften	Trade unions	профспілки
Tarifvertrag	collective labour agreement	тарифна угода
Arbeitgeberverband	employers' association	спілка роботодавців
Steuer	tax	податок
Gehaltsabrechnung	wage statement	розрахунок зарплатні

1. Важливі терміни трудового законодавства

2. Трудова угода

- Постійні трудові договори також можна укласти усно, але краще укласти їх в письмовій формі.
- Тимчасові договори повинні укладатися в письмовій формі.
- Принаймні протягом місяця, кожен працівник має отримати письмовий трудовий договір. **§2 NachwG**
- Трудовий договір повинен містити такі відомості: найменування та адреса роботодавця та працівника; період роботи; робоче місце; опис роботи; заробітна плата; робочі години; час відпустки; терміни попередження; (посилання на колективний договір) **§2 NachwG**
- До початку стажування необхідно підписати контракти на стажування. **§2 NachwG**

3. Робочий час

- Працівники повинні виконувати роботу, яка передбачена трудовим договором. **§611 BGB** Це не стосується тимчасової роботи.

Arbeit und Leben

SACHSEN

Faire Integration Sachsen
Beratungsstelle Leipzig

Torgauer Platz 3
Aufgang B
04315 Leipzig
Tel.: 0371 71005 51
Email: faire-integration@
arbeitundleben.eu

oder Beratungsstelle im



Georg-Schumann-Str.173
04159 Leipzig
Tel.: 0341 580 882 020

Ansprechperson:

Nadine Mühlenberg
muehlenberg@arbeitundleben.eu

www.arbeitundleben.eu

Das Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung“ zielt auf nachhaltige Verbesserung der Arbeitsmarktintegration von Erwachsenen mit Migrationshintergrund ab.

- Протягом 5 робочих днів можна працювати до 40 годин (повний робочий день). До 6 робочих днів можна працювати до 48 годин (повний робочий день). Це означає робочий час 8 годин на добу. **§3 ArbZG**
- Іноді доводиться працювати більше 8 годин на день. Це називається понаднормовий час. За понаднормовий час вам мають сплатити або надати оплачені відгули.

4. Оплата труда

- Кожен працівник отримує не менше 10,45 євро (з 1.10.2022 року не менше 12,00 євро) брутто на годину. **§1 MiLoG** Колективний договір може передбачати іншу мінімальну заробітну плату
- Робота „за викликом“, 20 годин на тиждень, повинна бути оплачена, навіть якщо робота не відбулася. **§12 TzBfG**
- Заробітна плата має бути виплачена не пізніше першого числа наступного місяця. **§614 BGB** Можливі винятки згідно з колективним договором.
- Ви маєте право на платіжний лист. **§108 GewO**
- У разі тимчасової роботи після 9 місяців без перерви на тому самому підприємстві працівники повинні отримувати таку саму заробітну плату, як і всі інші (порівнянні) працівники підприємства-роботодавця (рівна оплата). **§8 AÜG**
- Якщо ви заробляєте менше **1147,90** євро нетто, то з них нічого не можна вирахувати (наприклад, за робочий одяг або проживання). **§850 ZPO**
- Формула розрахунку погодинної заробітної плати:

$$\text{погодинна оплата} = \frac{\text{повна місячна зарплата}}{\text{годин на тиждень} \times 4,33}$$

5. Звільнення

- Будь-яке звільнення має бути оформлено в письмовій формі. Усне звільнення не є дійсним. **§568 BGB**
- Під час випробувального терміну (**максимум до 6 місяців**) передбачено короткий термін повідомлення - 2 тижні. **§622 BGB**
- Після закінчення випробувального терміну застосовується встановлений законом термін повідомлення про 4 тижні. **§622 BGB**
- Припиняти/припинятися можна 15 числа або в кінці місяця. **§622 BGB**
- Після закінчення терміну попередження вам більше не доведеться ходити на роботу.
- Увага: Колективний договір може містити різні строки попередження!

6. Відпустка

- Кожен працівник має відпустку не менше 4 тижнів на рік, тобто 20 днів при 5-денному тижні, 24 дні при 6-денному. **§3 BUrlG**
- Відпустку 2022 року потрібно взяти у 2022 році. **§7 BUrlG**
- Якщо ви захворіли під час відпустки, ви можете надолужити відпустку пізніше. Для цього необхідно подати в компанію лікарняного листа. **§9 BUrlG**

7. Практика/стажування

- Якщо стажування триває більше 3 місяців, сплачується мінімум 10,45 євро брутто за робочу годину. Це не стосується початкової кваліфікації (EQ). **§22 MiLoG**